

Konzultačné a informačné centrum EDUKOS

Ľatliakova 2051/8

026 01 Dolný Kubín

Tel: 0911 802 485, 0915869571

edukos@edukos.sk

www.edukos.sk

Výročná správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

Obsah:

- 1. Základné údaje*
- 2. Správa o činnosti*
- 3. Ročná závierka*

Základné údaje:

Právna forma: Občianske združenie

Štatutárni zástupcovia: Ing. Eva Vajzerová - prezident, PhDr. Zuzana Kršková - viceprezident

Registrácia: Registrované Ministerstvom vnútra SR pod č. VVS/1-900/90-17147

Korešpondenčná adresa: Ľatliakova 2051/8, 026 01 Dolný Kubín

IČO: 37801848

DIČ: 2021582585

Akreditácie :

- ❖ ***AKREDITÁCIA*** č. 12492/2006-I/21 pre opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona 305/2005 Z.z.

Zamestnanci: 5

Financie: činnosť je financovaná z členských príspevkov, dotácií verejného sektora, grantov a príjmov z daní fyzických a právnických osôb

Účtovníctvo: podvojný – program pre MVO MADO

Materiál bol prerokovaný a schválený na Valnom zhromaždení dňa 23. 02. 2024

Do roku 2023 sme vstupovali s určitými obavami, nakoľko sme nemali dostatočné informácie o pokračovaní financovania Komunitného centra a ani schválené žiadne dotácie na financovanie činnosti v roku 2023.

Hodnotenie roku 2023 rozdelíme na tieto okruhy činnosti:

1. Komunitné centrum
2. Nadnárodné projekty a zahraničná spolupráca
3. Ostatné aktivity EDUKOS (projekty a ostatná činnosť v priebehu roka)

1. Komunitné centrum EDUKOS (KC)

Financovanie KC, realizovaného v rámci NP Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (BOKKÚ) malo skončiť k 31. 10. 2022. Z rôznych dôvodov bol termín ukončenia NP viackrát predlžovaný a nakoniec definitívne stanovený na 31. 07. 2023. Boli sme ubezpečení, že prechod bude plynulý no nepoznali sme podmienky, podľa ktorých a kedy sa budeme môcť uchádzať o zaradenie do nového NP na financovanie KC. Aj napriek tejto neistote KC fungovalo naplno a plnilo si svoje úlohy. Zvládli sme predložiť povinné náležitosti a boli sme do nového NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá („Spolu pre komunitu“) zaradení.

Nový NP začal 01. 08. 2023 a plánovaný termín ukončenia je stanovený na január 2029.

Došlo ale k niektorým zmenám oproti prechádzajúcemu obdobiu (do 31. 07. 2023) a to predovšetkým v personálnom obsadení, kde boli pôvodne podporované 4 pracovné pozície a to:

- ✓ Odborný garant KC,
- ✓ Odborný pracovník KC,
- ✓ Komunitný pracovník KC,
- ✓ Pracovník KC.

V rámci nového národného projektu Terénna sociálna práca a komunitné centrá sú podporované len 3 pracovné pozície:

- ✓ Odborný manažér KC,
- ✓ Komunitný pracovník KC,
- ✓ Pracovník KC.

Preto po dohovoroch v rámci organizácie odborný pracovník KC prešiel na pozíciu komunitný pracovník. Bola upravená aj pracovná náplň komunitného pracovníka a kladené nové požiadavky na komunitnú prácu. Z týchto dôvodov sa teda zamestnankyňa pracujúca v novej pozícii, rozhodla podať výpoveď k 31. 12. 2023. V mesiaci november 2023 bolo vyhlásené výberové konanie s nástupom novej komunitnej pracovníčky od 01. 01. 2024.

Komunitné centrum pracuje najmä s týmito cieľovými skupinami:

- občania s dlhmi, exekúciami,
- občania so záujmom o riešenie svojej zadlženosti formou osobného bankrotu,
- nezamestnaní, dlhodobo nezamestnaní,
- rómske etnikum,
- ohrozená skupina detí a mládeže,
- deti s výchovno-vzdelávacími problémami,

- ohrozené rodiny s deťmi,
- mnohopočetné rodiny,
- jednorodičovské rodiny,
- občania nachádzajúci sa vo/a po výkone trestu odňatia slobody,
- ľudia bez domova,
- seniori,
- obeť trestných činov,
- zdravotne znevýhodnení,
- skupina NEET - mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy,
- dobrovoľníci.

V pôvodnom NP (k 31. 07. 2023) bolo evidovaných od začiatku projektu 253 klientov so založeným spisom. Od začiatku nového projektu za obdobie 01. 08. 2023 – 31. 12. 2023 v Komunitnom centre evidujeme 37 spisových klientov.

KC navštevujú aj ľudia, ktorí majú záujem o naše hlavne vzdelávacie a voľnočasové aktivity, ktorí nutne nenapĺňujú podmienky sociálneho vylúčenia a nie sú typickými klientmi sociálnych služieb. ale vnímajú poskytované služby ako zmysluplné a svojou účasťou na skupinových aktivitách taktiež prispievajú k efektívnejšej reintegrácii vylúčených jednotlivcov, skupín a komunít.

V zmysle Zákona č. 448/2088 Z.z. o sociálnych službách v **Komunitnom centre EDUKOS poskytujeme aktivity a činnosti na individuálnej, skupinovej a komunitnej úrovni.**

V rámci KC je nutná aj spolupráca so všetkými kľúčovými hráčmi, ktorí môžu klientom pomáhať.

V r. 2023 sme poskytovali **individuálne intervencie** na úrovni základného sociálneho poradenstva, ochrany práv a právom chránených záujmov a sociálnej rehabilitácie. Klienti sa na nás obracali s celou škálou sociálnych problémov. Najčastejšie sme poskytovali poradenstvo v oblasti zamestnanosti, zadlženosti a exekúcií, riešili sme situácie súvisiace s návrhom súdu o zrušenie osobného bankrotu (pre nepoctivý zámer), problémy v oblasti bývania (napr. žiadosti o predĺženie nájomnej zmluvy, poskytovali pomoc rodinám ohrozenými stratou z nájomného bývania...).

Ďalšou oblasťou bola zdravotná starostlivosť, pomoc pri vybavovaní kompenzačných pomôcok, pomoc pri vybavovaní žiadosti o pridelenie asistenta po návrate z rehabilitačného zariadenia. Klientom sme pomáhali v spisovaní rôznych súdnych návrhov a dokumentov. Napr. klientovi odsúdenému Trestným rozkazom na peňažný trest, sme pomohli so spísaním žiadosti o určenie splátkového kalendára. Pomohli sme klientovi so zostavením žiadosti na prehodnotenie zdravotného stavu pre účely nároku na plný invalidný dôchodok, ďalšej klientke s materiálmi potrebnými k žiadosti o opatrovateľský príspevok pre brata a s materiálmi k žiadosti o príspevok na kompenzáciu nákladov na hygienické potreby. Klientke, ktorá je opatrovníčkou svojej hendikepovanej dcéry sme pomohli s vypracovaním správy o činnosti opatrovníka a o majetku opatrovanca. Spísali sme návrhy o určenie splátkových kalendárov, poradenstvom a poskytovaním informácií sme individuálnou formou zvyšovali povedomie klientov vo finančnej gramotnosti.

Poskytovali sme krízovú intervenciu a kompletnú starostlivosť, pomoc a poradenstvo (sociálne, psychologické, právne, pracovné, kariérne), poskytovanie emocionálnej podpory a sprevádzanie v rodine, kde sa opakovane vyskytlo domáce fyzické a psychické násilie (manžel fyzicky napadol manželku a bol vykázaný z bytu). Rodine sme opakovane zabezpečili materiálnu pomoc (potraviny, oblečenie, hygienu), navštevovali a monitorovali rodinu v ich domácom prostredí, deťom zabezpečovali voľnočasové aktivity, doučovanie a prípravu na školské vyučovanie. V KC sa stretávali so psychológmi, pracovníci KC sa zúčastňovali na súdnom pojednávaní, atď. Spolupracovali sme s kurátorkou, právnikom, psychologičkami, s odd. rodiny a krízovej intervencie, so školou, ktorú maloleté deti navštevujú. Pomohli s právnymi dokumentami – s vypracovaním návrhu na neodkladné opatrenie a rodičovskej dohody v starostlivosti a zverení detí do osobnej starostlivosti matky, určenie vyživovacej povinnosti voči mal. deťom a stretávanie sa otca s mal. deťmi. Počas dlhého obdobia, čo sme s rodinou pracovali (a naďalej pracujeme), sme riešili celú škálu problémov (výchovno-vzdelávacie problémy so staršou dcérou, v oblasti výchovy s deťmi, zabezpečenie psychologickkej starostlivosti z dôvodu zjednotenia pri stanovovaní hraníc vo výchove, problémy v komunikácii rodičov. Na súdnom pojednávaní sme sa dozvedeli, že rodine hrozí strata bývania, nakoľko nezaplatili v termíne poplatky za komunálny odpad a zábezpeku, nepožiadali o predĺženie nájomnej zmluvy. Komunitné centrum pre rodinu, najmä matku, poskytovalo útočisko, kde mohla vyjadriť svoje obavy, strachy, emócie...

D ďalšou mimoriadne náročnou životnou situáciou sme boli konfrontovaní v súvislosti so spísaním návrhu na súd o opatrovníctvo a neodkladné rozhodnutie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony klientkinho syna. Matka hľadala pre svojho syna zariadenie, kde mu bude poskytovaná 24-hodinová starostlivosť. Klientkin syn si odpykával výkon trestu odňatia slobody a v ÚVTOS skolaboval (neliečená cukrovka), s nepriaznivou prognózou. Pripravený návrh sme po predchádzajúcej konzultácii zaslali do Centra právnej pomoci v Tvrdošíne, kde právnička zapracovala potrebné právne údaje do návrhu. V sociálnej práci sa ďalej nepokračovalo, nakoľko klientkin syn skončil.

Vďaka dotáciám z rôznych zdrojov (MŠ SR, MS SR, mesto Dolný Kubín...), KC realizovalo veľa zaujímavých skupinových aktivít, ktorých sa zúčastňovali deti z miestnej rómskej komunity. Do aktivít sa zapájali aj mamičky so svojimi deťmi z CSS Brezovec, ul. Zásalická, dobrovoľníci. Služby KC využívala aj komunita občanov s nepriaznivým zdravotným stavom a okolo nich sa kreuje nízkoprahová otvorená skupina (mladí dospelí s rôznym hendikepom, dospelí ZŤP, seniori...).

Po pandémie covid, kedy deti a mládež boli doma „zavretí“ na dištančnom vzdelávaní sa stále ich život „odohrával“ vo svete sociálnych sietí a preto bolo oveľa náročnejšie pripravovať pre deti z miestnej komunity aktivity, ktoré by upútali ich pozornosť.

V roku 2023 sme pre všetky deti a mladistvých v Dolnom Kubíne a okolí poskytovali počas pracovných dní **nízkoprahový klub**. Aktivity klubu mali rôzny charakter - od voľných činností, ktoré si dieťa zvolí samé (či už chce len tak „pokecať“ s kamošmi, tvorivo vybiť energiu napr. kreslením, maľovaním, počúvaním a púšťaním hudby a pod.), až po plánované aktivity, ktoré organizujú zamestnanci KC aj v spolupráci s dobrovoľníkmi a tiež rôznymi inými inštitúciami. Podarilo sa nám klub vybaviť hudobnou sadou 3 mikrofónov a komba na spev, rap a beatbox. Klub za rok 2023 navštívilo celkom 87 účastníkov. Uskutočnil sa celkom 140krát počas celého roka. V klube sa deťom a mládeži venujú pracovníci KC, resp. aj dobrovoľníci.

V KC EDUKOS sa poskytovala aj „**pomoc so školskou prípravou**“, najmä doučovanie detí zo znevýhodnenej rómskej komunity, z málo podnetného prostredia v ktorom deti žijú, zo

sociálne slabých rodín. Boli to deti vo vekovom rozsahu 7 až 14 rokov. V aktivite sme sa sústredili na doučovanie najmä z nosných predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, ktoré sú veľmi dôležité pre žiakov končiacich povinnú školskú dochádzku pri realizácii preverovania vedomostí získaných na základnej škole „Monitor“. Výsledky monitoru často ovplyvňujú aj pokračovanie detí v štúdiu na takmer všetkých typoch stredných škôl, ako doplnkové body na rozhodovanie o prijatí na strednú školu. V tejto súvislosti sme komunikovali so školami, triednymi učiteľmi a vyučujúcimi jednotlivých predmetov, so školskými psychológmi, či špeciálnymi pedagógmi, rodičmi detí.

V roku 2023 sme sa zapojili aj do preventívneho podujatia „**Nehejtujem, dávam lajk**“. V rámci tohto podujatia sme pripravili 4 chlapcov z miestnej komunity na hudobné vystúpenie, a na zapožičanej aparatúre nacvičovali svoje zostavy.

V priebehu roka sme taktiež rozvinuli spoluprácu s **Denným stacionárom Miško**. Spolupráca začala v podobne pravidelných lekcii angličtiny, ktoré sme pre stacionár robili 2krát do mesiaca priamo v ich priestoroch a neskôr sa rozšírila aj o voľnočasové kreatívne aktivity ako napr. výroba voskových sviečok, prírodných mydiel, maľovaných domčekov atď.

V rámci prevencie a podpory rodín zo sociálne slabšieho prostredia sme rozvinuli aj spoluprácu s UPSVaR, konkrétne s odbornou poradkyňou Mgr. Luciou Zdražilovou Zelenákovou. Spoločne sme zorganizovali preventívne stretnutia pre osamelé matky s deťmi zamerané **na rozvoj vzťahu medzi matkou a dieťaťom**. Aktivitu sme zrealizovali 2krát v priestoroch Denného centra Mesta Dolný Kubín.

Pre deti a dospelých z komunity sme v spolupráci s inými organizáciami ako napr. OKS, OZ Oravskí anjeli organizovali rôzne **tvorivé dielne**. Jednalo sa hlavne o modelovanie zo samotvrdnúcej hmoty, výrobu koráľkových náramkov, maľovanie na tričká, maľovanie na drevo akrylovými farbami, papierové pletenie, ale aj výroba vianočných anjelíkov, výroba jarných vencov a veľkonočných korbáčov z vŕbového prútia. V neposlednom rade sme podchytili aj tanečný talent dievčat v ranom školskom veku a v rámci tzv. tanečnej minishkoly sme ich pripravovali na vystúpenie na minikoncerte beatbox a rap.

V rámci realizácie komunitnej práce sme s miestnou komunitou zorganizovali tzv. **bašavel**, ktorý predstavoval bodku za úspešným ukončením prvého akčného plánu komunitnej práce.

Venovali sme sa aj rozvoju zručností v oblasti **varenia a pečenia** a v spolupráci s Denným centrom DK sme vyrábali vianočné oblátky, piekli medovníčky, linecké koláčky a pod. Do aktivít boli zapojení aj dobrovoľníci, ktorí prispeli svojím know-how, materiálom a zapožičaním pomôcok na pečenie (napr. stroj na výrobu oblátok).

2. Nadnárodné projekty a zahraničná spolupráca

a) V roku 2023 sme prešli do záverečnej fázy projektu **Zvyšovanie digitálnych kompetencií k úspešnej reintegrácii osôb opúšťajúcich výkon trestu**, ktorý sme realizovali v partnerstve s Rubikon centrum. V rámci projektu sme zrealizovali 3 pilotné testovania novovytvoreného programu na rozvoj digitálnych kompetencií v 3 UVTOS na Slovensku (Nitra-Chrenová, Banská Bystrica, Žilina). Výstupy testovaní sme prezentovali na online stretnutí zástupcom GR ZVJS, v odbornom časopise Disputationes a v rámci podujatia Týždeň vedy a techniky na Slovensku v Ružomberku.

b) V roku 2023 sme boli taktiež oslovení zástupcami hnutia **RESCALED**, ktorí sa s našou prácou zoznámili v rámci projektu Spoločne za systémové zmeny v trestnej justícii. Ich cieľom je propagovať a zakladať tzv. malé komunitné väznice založené na princípoch

individuálneho prístupu, diferenciácie a komunitnej integrácie. S Veronique Aicha Achoui a Gert Jan Slump sme mali online stretnutie a diskutovali o situácii na Slovensku, hľadali možné cesty budúcej spolupráce v zmysle rozvíjania hodnôt Rescaled. Na online stretnutie sme prizvali aj zástupcu MS SR, Martina Luleia. Nestali sme sa oficiálnym členom hnutia RESCALED, ale boli potvrdené dobré pracovné vzťahy, naša podpora hodnôt Rescaled a ochota zapájať sa do výmeny príkladov dobrej praxe v budúcnosti.

- c) V priebehu roku nás s ponukou na projektovú spoluprácu oslovila aj holandská organizácia **Bureau Maatschappelijk Herstel en Rehabilitatie (BMHR)**. Tip na nás dostali od organizácie Restorative Justice Netherlands, ktorí sa s nami zoznámili v rámci projektu Spoločne za systémové zmeny v trestnej justícii. Jednalo sa o projektovú ponuku zameranú na rozvoj a testovanie elektronickej smartfónovej aplikácie, ktorej cieľom je podpora komunikácie a vzťahu medzi klientom pri návrate na slobodu a sociálnym pracovníkom/mentorom ako aj rozvoj digitálnych kompetencií. Podaná projektová žiadosť však holandskou národnou agentúrou nebola schválená, ale partneri prisľúbili, že budú hľadať možnosti podať tento projekt cez inú grantovú výzvu.
- d) navštívila nás aj **skupina sociálnych pracovníkov z Rumunska**, ktorí v Dolnom Kubíne absolvovali pobyt v rámci výmenného programu ERASMUS+ v spolupráci s Mladíinfo DK. Skupinu mladých sociálnych pracovníkov, ktorí sa v Rumunsku venujú komunitnej práci s mládežou z rómskej marginalizovanej komunity, zaujala práca KC EDUKOS hlavne z hľadiska podpory a rozvíjania potenciálu rómskej mládeže cez záujmové a preventívne aktivity.

3. OSTATNÉ AKTIVITY EDUKOS

Podporené projekty

A. Výhovné opatrenia

Na základe akreditácie v zmysle zákona 305/2006 sme sa na UPSVaR v Dolnom Kubíne uchádzali o výchovné opatrenia, ktoré nám boli schválené pre 8 detí so sumou 6 000,00 €. Žiaľ, UPSVaR určil výchovné opatrenia v priebehu realizácie len piatim maloletým deťom a čiastku 1 189,70 € sme museli vrátiť ako nevyčerpané zdroje. Deťom sme poskytovali kompletnú starostlivosť – zabezpečovali sme im doučovanie z vybraných predmetov, z ktorých dosahovali najslabšie študijné výsledky, pravidelne komunikovali s pedagógmi ZŠ, ktorú navštevujú, tiež spolupracovali s odd. rodiny a krízovej intervencie, so psychológmi, zosúladžovali termíny odborných vyšetrení a individuálnych konzultácií pre mal. deti a ich rodičov. Zapájali sme ich aj do záujmových a preventívnych aktivít a zaradili do rovesníckej skupiny pod odborným vedením psychologičky. Pravidelne, každé 2 mesiace sme vyhodnocovali plnenie úloh za účasti všetkých zainteresovaných subjektov, rodičov mal. detí a samotných maloletých, ktorí sa mohli ku všetkému vyjadriť. Dve výchovné opatrenia boli predčasne ukončené z dôvodu presťahovania sa do iného mesta a 1 mal. dieťa bolo umiestnené do reedukačného zariadenia. Na záverečných stretnutiach zo strany sociálnej kurately bolo konštatované, že VO splnili svoj účel.

B. Projekt Iná cesta

MS SR nám v roku 2023 schválilo dotáciu na Projekt Iná cesta, zameraný najmä na prenos príkladov dobrej praxe na Slovensko v oblasti relevantných tém trestnej justície a to prostredníctvom medzinárodnej konferencie s názvom „Prínos restoratívnej justície do justičnej praxe“. Pri tejto aktivite sme využili partnerov z minulých nadnárodných projektov Incarceration Nations Network (INN) z USA a taktiež spolupracovali s Akadémiou Policajného zboru v Bratislave a pod záštitou MS SR. Konferenciu otvoril štátny tajomník MS SR JUDr. Peter Sepeši a zúčastnili sa jej významní hostia zo Slovenska a zahraničia, ktorí si pozreli dva diely z filmovej série Uväznené národy na tému restoratívnej justície a drogovej trestnej politiky. Celková účasť na konferencii bola 100 ľudí.

Ako návod pre užívateľov **filmovej série Uväznené národy, ktorý sme tiež spracovali v minulom projekte, sme k tomu preložili z angličtiny aj odborný pedagogický manuál**, ktorý sme spolu s filmovou sériou distribuovali medzi odborníkov na Slovensku (cca 150 ľudí) ako aj využili pri realizácii preventívnych a osvetových aktivít projektu s využitím filmovej série.

Scitlivovanie verejnosti voči cieľovej skupine (bývalých) odsúdených osôb sme podporili prostredníctvom dvoch medzinárodných výstav **Writing on the Wall and Drawing with Light**, ktoré v kurátorskej koncepcii Leny Jakubčákovej (tiež viacročná spolupráca pedagogičky VŠ) prezentovali dve umelecko-aktivistické iniciatívy a to projekt INN Writing on the Wall, ktorého autormi sú Baz Dreisinger a Hank Willis Thomas a výstupy fotografického workshopu na Slovensku, ktoré realizovali Pavel Maria Smejkal a Lena Jakubčáková. Výstavy sa konali v galérii Tabačka Košice. Vernisáže sa zúčastnilo 21 ľudí vrátane predstaviteľov väzenstva. Výstavu celkovo navštívilo cca 200 ľudí vrátane 20 člennej

skupiny odsúdených, ktorí sa výstavy zúčastnili v rámci povolenej vychádzky, a UVV a VTOS Košice a hosť z Rubikon Centra Jána Drtinu, človeka s osobnou skúsenosťou s trestným systémom - on sa so svojím príbehom prihovril účastníkom.

Súčasťou vernisáže výstav bolo aj premietanie dvoch videí: **Writing on the Wall**, ktoré prezentuje zmysel a vznik projektu WOTW a **Global Freedom Fellowship** platformy na podporu lídrov s osobnou skúsenosťou s trestným systémom.

Informácie o výstavách prenikli na verejnosť aj prostredníctvom dvoch reportáží v Rádiu Devín a článku na webovej stránke ZVJS.

Tieto schválené aktivity v tomto projekte svedčia o tom, že našu prácu sa snažíme robiť systematicky a precízne a využívať príklady dobrej praxe a kontakty, získané z minulých projektov, ktoré adaptujeme na naše podmienky a ponúkame aj odbornej aj laickej verejnosti, aby sa situácia na Slovensku v oblasti penitenciárno-postpenitenciárnej sa zvyšovala a bola kompatibilnou s inými krajinami.

Zamerali sme sa aj na aktivity v našom regióne a v meste a to konkrétne:

1. sociálne a psychologické poradenstvo pre priame a nepriame obete trestných činov, pre rodiny ľudí, ktorí si odpykávajú výkon trestu odňatia slobody, osoby po výkone trestu odňatia slobody (cca 30 ľudí).
2. Štyri **vol'nočasové aktivity** - celodenný výlet do Archeoparku Morký kút, dva workshopy pletenia a jeden workshop sádrovania pre rodiny s rodinným príslušníkom vo výkone trestu (zúčastnilo sa 34 osôb).
3. Scitlivovanie verejnosti voči tejto rizikovej skupine sme sa snažili prostredníctvom verejnej debaty v klube Garáž pod názvom „**Rodiny za mrežami**“ (cca 11 ľudí).
4. na školách sme organizovali tri preventívne aktivity „**Rešpektuj seba a iných**“ zameraných na sociálne a emocionálne učenie (68 študentov), dvoch preventívnych aktivít „**Činy majú svoje dôsledky**“ zameraných na restoratívne praktiky (70 študentov)
5. kritické myslenie v miestnych školských kolektívoch prostredníctvom troch preventívnych aktivít „**Hoaxy**“ (119 žiakov).

C. Projekt Mesta Dolný Kubín – Šanca pre všetkých

Aj v roku 2023 podporili poslanci mesta Dolný Kubín projekt zameraný na deti predškolského veku, školopovinné deti a mládež pochádzajúcich z málo podnetného prostredia bez, alebo len s malou aktívnou rodičovskou podporou, k rozvoju talentu a kreatívnemu „vybíjaniu“ energie, často bez životného cieľa. Cieľovým skupinám sme posilňovali ich tvorivú činnosť pamäťové schopnosti, rozvíjali jemnú a hrubú motoriku, či komunikačné zručnosti.

Do aktivít sa zapájali aj osamelé matky s deťmi (nezamestnané matky, mamičky na rodičovskej dovolenke) s cieľom upevňovania a rozvoja rodičovských zručností pri starostlivosti o rodinu a zdôraznení dôležitosti zapájania detí do rodinných prác.

Účastníci aktivít si vyrábali rôzne predmety, ktoré mohli využiť pre svoju potrebu alebo ako darček, dekoratívne predmety či predmety úžitkového charakteru, napr. čelenky, koráľkové náramky, tričká, levanduľové vrecúška, šúl'ané sviečky zo včelieho vosku. Na aktivitách sa využíval aj *prírodný materiál*, napr. pri pletení veľkonočných korbáčov z vrbového prútia, pri

technike dekupáž kartónové škatule (ktoré našli svoje druhotné využitie na aktivitu), pri práci sme využili aj *drevený odpad* na výrobu drevených domčekov, lodičiek.

Účastníci sa učili pripraviť jedlá a pokrmy na studenú kuchyňu (napr. obložené chlebíčky) a teplú kuchyňu (uvariť hlavné jedlo pozostávajúce z polievky a hlavného chodu), tak aby nielen získali návyky zdravej kuchyne, ale bola využitá aj ich kreativita, rozvíjali sa manuálne zručnosti, estetické cítenie a mali z toho nielen zážitok, ale aj pocit úspechu z vytvorenia niečoho vlastným úsilím, čo má aj zmysel, radosť a úžitok pre iných.

D. Nízkoprahový program pre mládež

Už v minulom roku sme boli zaradení medzi oprávnených žiadateľov pre podporu a rozvoj práce s mládežou v Nízkoprahových programoch, z dotácií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v oblasti práce s mládežou, ktoré administruje NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže. Získali sme tak šancu 5 rokov za sebou sa uchádzať cez vyhlásené výzvy o finančnú podporu.

Žiadosť o pre rok 2023 nám schválili v júni 2023, ale s možnosťou financovania aktivít od 01. 01. 2023 do 31. 12. 2023. Pre nás s pomerne vysokou sumou cca 36 000,00 € sme realizovali zaujímavé a inovatívne preventívne, voľnočasové a vzdelávacie aktivity a to **Poznaj sám seba**, ktorá bola zameraná na podporu a rozvoj sebauvedomenia, sebapoznania sebadôvery a sebaúcty. **Prvá pomoc a zdravá výživa**, **rovesnícke skupiny**, **drôtovanie**, **mandaly**, **výroba korálok**, **papierové pletenie**, **voskové sviece**, **hand-made mydlá** a mnoho iných.

Podarilo sa nám vo výraznej miere obnoviť materiálne a technické zabezpečenie. Vymaľovali sa nielen priestory v ktorých prebiehajú aktivity, ale vymenila sa aj podlaha v hlavnej miestnosti a zrekonštruovala sa internetová sieť.

V rámci projektu sme realizovali **Tzv. „sociálny cirkus“**, podľa nás unikátny nástroj pre prácu so zanedbanými deťmi a mládežou, pretože ich v bezpečnom prostredí dokáže neformálne naučiť mnohým sociálnym zručnostiam, vďaka svojmu umeleckému základu rozvíja kreativitu, podporuje trpezlivosť, zdravé sebavedomie a ponúka dobrý pocit z úspechu, čím sa zabraňuje agresivite či nenávisti. Lektor, ktorý cirkus viedol, pozná jeho koncept vďaka 2-ročnej stáži v sociálnom cirkuse v Austrálii a mnohým doplnkovým školeniam. Počas realizácie projektu prebehlo celkom 10 stretnutí tréningu balansovania na jednokolkách a 10 stretnutí tréningu žonglovania. Tie sa stali veľmi obľúbenými medzi účastníkmi z radov mládeže, rovnako aj podujatie Streetart/grafity pod vedením výtvarníka Radima Straku. Po dohode so zástupcami Mesta Dolný Kubín sme dostali na uskutočnenie aktivity k dispozícii ponúknutý priestor - steny na budove mestskej nocľahárne Kotva. Na ňu lektor pripravil farebný obrys vyobrazenia miestneho vrchu Choč, z ktorého účastníci spoločnými silami dotvorili zaujímavý obraz.

K záujmovým aktivitám patril **minikoncert rap a beatbox**, ktorého príprava prebehala v úzkej spolupráci s marginalizovanou rómskou mládežou, ktorá o daný umelecký prejav prejavuje spontánny a trvalý záujem. Celkovo 23krát sa stretli na nácvikoch v prenajatých priestoroch klubu Garáž v podvečerných hodinách, ako aj v priestoroch KIC EDUKOS ako tzv. hudobné popoludnie.

Pozitívne hodnotenou aktivitou bola aj dopravná výchova. Oslovení mestskí policajti učili mladšie deti dôležité veci o doprave v bezpečí dopravného ihriska a hrovou formou získavali celý rad vedomostí a praktických zručností pri správaní sa v cestnej premávke. Pripravili sme aj aktivitu s inštruktorom autoškoly, ktorý starším žiakom pripravil zaujímavú prezentáciu pod názvom Bezpečne na cestách aj na chodníku, spojenú s diskusiou o dopravných prostriedkoch využívaných na cestách deťmi a mládežou, ako sú kolobežky, korčule, samovyvažovacie vozidlá, skateboardy a neustále upozorňoval na hrozby a nebezpečenstvá pri ich využívaní v cestnej premávke. Celkovo sa na nej zúčastnilo 113 detí a mládeže zo ZŠ P.Škrabáka a OA v Dolnom Kubíne. **Športový deň** sme realizovali v telocvični a priestoroch ZŠ Petra Škrabáka aj za účasti klientov ostatných komunitných centier regiónu Oravy.

Všetky aktivity sme realizovali v spolupráci s viacerými partnermi a tak napĺňali naše dlhoročné krédo **Efektívne pracovať vo funkčných partnerstvách**.

Spolupracovali sme so štátnymi organizáciami a inštitúciami ako ÚPSVaR, oddelením SPO a SK, s odborom služieb zamestnanosti, s koordinátorkou ochrany detí pred násilím, MsÚ v Dolnom Kubíne odborom sociálnych vecí a s odd. rodiny a krízovej intervencie, so Slovenským červeným krížom, obecnými úradmi, zdravotné poisťovne, Sociálna poisťovňa, so základnými a strednými školami, s VŠ humanitných smerov, s CSS Slniečko, CSS Brezovec pracovisko Záskalická, s OKS v D. Kubíne, Oravskou knižnicou, Oravskou galériou, neštátnymi subjektami pôsobiacimi v sociálnej a zdravotnej sfére (psychológovia, psychiatri, iní špecialisti,...), MVO, ako Misia mladých, s Centrom právnej pomoci, so súdmi, s exekútorskými úradmi, komunikovali s advokátskymi kancelármi, so správcami konkurznej podstaty, s Fondom na ochranu vkladov, zamestnávateľmi, pracovnými agentúrami, so Spišskou katolíckou charitou, Denným centrom, S OZ Garáž. V r. 2023 sme ešte nadviazali spoluprácu s OZ Oravskí anjeli a s Denným stacionárom Miško v Dolnom Kubíne.

Ostatné činnosti EDUKOS

1. Dobrovoľníctvo

Do **dobrovoľníckej činnosti** sa v r. 2023 zapojili 10 dobrovoľníci, ktorí spolu odpracovali 128,5 hodín dobrovoľníckej práce bez nároku na finančnú odmenu. Išlo o zapojenie sa pri práci s deťmi, pri doučovaní školopovinných detí, pri tvorivých dielnach, zapojenie sa do aktivity „Leto v parku“, pomoc pri príprave na komunitnú aktivitu, či pomoci pri sociálnych zbierkach.

Zapojením dobrovoľníčok z radov mládeže poukazujeme klientom na nich ako na pozitívne vzory a napomáhame im zároveň pri rozhodovaní sa o vlastnom budúcom smerovaní.

2. Odborná prax študentov

Stále sme stážovým pracoviskom pre študentov s humanitným študijným zameraním a z roka na rok je skutočný záujem, nie povinný, len pre pečiátku, stále menší. V r. 2023 v našom zariadení vykonávala svoju odbornú prax študentka 1. ročníka Mgr. štúdia Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave z Fakulty sociálnych vied. Celkovo v rozsahu 79,5 hod. a študent 2. ročníka Mgr. štúdia na KU Ružomberok v študijnom odbore sociálna práca v rozsahu 16 hodín. Obe sa so záujmom zapájali do aktivít a odvedli kus dobrej práce.

3. Ľudia ľudom

Stále pokračujeme v overovaní príbehov na on-line portáli pre darcovstvo „Ľudia ľudom“, v rámci ktorých je našou povinnosťou zistiť, či žiadatelia o verejnú finančnú podporu skutočne takúto pomoc potrebujú s cieľom zabrániť zneužitiu darcovstva

4. Chránené pracovisko

Chránené pracovisko je schválené na pozíciu sociálno administratívny pracovník. Umožňuje to, okrem možnosti pracovať ZŤP osobe pre našu organizáciu aj štvrtročnú refundáciu mzdy tohto zamestnanca vo výške cca 2140 €. Táto dotácia samozrejme prispieva k zabezpečeniu plnohodnotnej činnosti organizácie.

5. Činnosť orgánov o.z.

V roku 2023 sa stretlo **predsedníctvo o. z.** 4x, a to v januári, apríli, júli a novembri. Riešili sme otázky personálne, otázky v súvislosti s ukončením financovania NP KC a novým NP v rámci pokračovania financovania činnosti KC, prípravou inventarizácie, ale aj v súvislosti s výpoveďami a výberovými konaniami.

Dozorná rada sa stretla v decembri 2023 a zaoberala sa finančnou kontrolou pokladnice, správnosťou účtovania, evidenciou členov, priebehom inventarizácie a platením členských príspevkov.

Na správe pracovali : Ivana Kuželová, Eva Vajzerová , Michal Čipka, Slávka Ďurišová

Schválené Valným zhromaždením dňa 23.2.2024.

Príloha správy: Účtovná závierka organizácie za rok 2023